

Javaslatok a Fenntartható Fejlődési Célok magyar NEFE keretében történő implementációja kapcsán

Annak érdekében, hogy megvalósuljon egy egységes célrendszer a magyar globális szerepvállalás keretén belül is, a HAND Szövetség a következő feltételek teljesülését és lépések megtételét tartja elengedhetetlennek:

- A hazai Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia által meghatározott célok megvalósításáért és a magyar nemzetközi fejlesztési szerepvállalásért felelős intézményi rendszer jelenleg elkülönül. A Fenntartható Fejlődési Célok implementációja során e két beavatkozási területet szükséges lenne valamilyen koordinatív mechanizmus keretében összekötni, hogy közös elvek és alapok mentén történjen működésük.
- Mindamellett, hogy a célok hazai megvalósításának koordinálására nagy valószínűséggel más intézmény kerül kijelölésre, a **nemzetközi fejlesztés tekintetében** a területen dolgozó civil szervezetek továbbra is a **Külgazdasági és Külügyminisztérium összefogó, koordináló szerepét** javasolják **megerősíteni** az átfogó SDG-implementációs mechanizmus keretén belül.
- Az SDG-k megvalósítása kapcsán a nemzetközi fejlesztés terén is nemzeti stratégiák, implementációs és finanszírozási tervek kerülnek majd megfogalmazásra. Magyarországon a 2014-ben jóváhagyott kormányzati NEFE-stratégia felülvizsgálata válik szükségessé az elfogadott új célok tükrében. Maga a stratégia 2017-re vetíti előre a **stratégia ún. féldős felülvizsgálatát (2017)**, amely többek között vizsgálná a NEFE tevékenység relevanciáját, a koherencia és koordináció érvényesülését, a hatékonyságot és költséghatékonyságot, valamint ezen tevékenységek eredményességét, hatásait és fenntarthatóságát. Ezen vizsgálatban természetesen hangsúlyt kell fektetni **az SDG-k beépülésére, alkalmazására és megvalósítására is a nemzetközileg is megfogalmazott ajánlások és koncepciók figyelembe vétele mellett**. Az új fejlődési célok ideit, 2015-ös elfogadása okán megfontolandó ennek a folyamatnak az előbbre hozatala.
- Az SDG-k elfogadásával szükségessé válik a fenntartható fejlődési célokat érintő **stratégiák és cselekvési tervek kidolgozása/átdolgozása szakterületek, tárcák szerint** is. Ezek esetében kiváló alkalom nyílik a kormányzati intézmények egyébként nem feltétlenül NEFE-célok és prioritások mentén, tudatosan kidolgozott és végrehajtott, fejlődő országokat érintő, és egyébként ODA-ként elszámolt külföldi tevékenységének NEFE-szempontrú tervezésére, ami annyira hiányzik a jelenlegi gyakorlatból.
- Minden SDG-k kapcsán megszülető tervdokumentumban **mérhető célok és indikátorok**, az ehhez szükséges **személyi, tárgyi, szakmai, anyagi feltételek**, a **megvalósítás nyomon követése** és az **értékelés alapelvei** kerüljenek pontosan meghatározásra.

- Korlátozott forrásokkal rendelkező donor országként különösen fontos lenne, hogy a magyar NEFE a ma már létező és könnyen hozzáférhető, a fejlesztési beavatkozások eredményességét, költséghatékonyságát vizsgáló társadalomtudományi kutatások eredményeit is figyelembe vegye saját NEFE stratégiája és akciótervei megalkotása során, egy bizonyítékokon alapuló NEFE-döntéshozatal keretében.
- Mindahhoz azonban, hogy értelme legyen egyáltalán stratégiai és végrehajtási tervek megfogalmazásának a NEFE területén szükséges **a nemzetközi fejlesztésre fordított források radikális növelése** és uniós kötelezettségvállalásunk mielőbbi teljesítése (a vállalás 0,33% ODA/GNI arány, a jelenlegi szint pedig 0,12%). A kormány által elfogadott NEFE-stratégiával összhangban **a bilaterális NEFE-n belül elengedhetetlen a tudatosan tervezett NEFE-keret mielőbbi bővítése** elsődlegesen a Külgazdasági és Külügyminisztérium saját NEFE-előirányzatának jelentős mértékű és folyamatos növelésén, másrészt a NEFE-stratégia és NEFE-törvény által lefektetett elvek mentén egy **koordináltabb, a NEFE szempontokat sokkal erőteljesebben érvényesítő, a KKM szerepét megerősítő keretrendszer** működtetésén keresztül.
- Az elmúlt években folyamatosan csökkenő források okán még inkább, de akár növekvő ráfordítás mellett is szükséges a NEFE-stratégiában kijelölt **fejlesztési szektorok pontosabb meghatározása és prioritizálása a stratégiát végrehajtás szintjén gyakorlatba ültető dokumentumokban, ami egy koordináltabban tervezett NEFE esetén** támpontot kell, hogy szolgáltatson nemcsak a KKM, de az egyéb kormányzati szervek nemzetközi együttműködéseiben is.
- Elengedhetetlen megfelelő **források biztosítása felülvizsgálatra, a monitoring és értékelésre**, nyílt eljárásban, **civil szervezetek és független szakértők bevonása mellett**. Ehhez szintén megkerülhetetlen a NEFE-re vonatkozó **statisztikai adatszolgáltatás fejlesztése** is. A nemzetközi standardok átvétele azonban ne csak a külügyi tárca NEFE-adatszolgáltatására vonatkozzon, hanem az összes NEFE-ben résztvevő államigazgatási szervére.
- A fejlesztési támogatások nyújtásán túl a **szakpolitikák fejlesztési célú koherenciájának biztosítását kiemelt területként kell kezelni**. Az uniós és nemzeti szakpolitikák, nemzetközi egyezmények és szabályozások terén (pl. agrárpolitika, környezetvédelem, a nemzetközi kereskedelmi egyezmények, a nemzetközi pénzügyi rendszer, az adózás szabályai, a migrációs politika, a biztonságpolitika stb. esetén) a magyar és uniós álláspont és szabályozás fejlődő országokra gyakorolt hatásait, a fejlesztési célok által meghatározott szempontokat is messzemenőig szem előtt tartó, körültekintő kialakítására van szükség. Habár ennek biztosítására a kezdeti lépések itthon megtörténtek, a megvalósítás megfelelő feltételei a civil szervezetek megítélése szerint jelenleg korlátozott mértékben adóttak csak. Továbbra is **szükséges a szakpolitikát alakítók képzése, kapacitásépítése, és a koherencia kialakításáért felelős intézményrendszer, mechanizmusok továbbfejlesztése**, különös tekintettel a tervezés, végrehajtás és ellenőrzés kereteinek és feltételeinek lefektetésére.

- **A civilek mindezen folyamatok során stratégiai partneri viszony kialakítását szorgalmazzák a szakterületet képviselő civil szervezetekkel,** de egyéb szektorok képviselőivel ugyanúgy. A kormány ennek értelmében alakítsa ki a részvételi és párbeszéd-folyamatokat (pl. intra-miniszteriális munkacsoportok), amelyekben a civil szervezetek és egyéb releváns szereplők bevonása már a megvalósítás és a kormányzati elszámoltathatóság/számonkérhetőség megtervezésében (tehát a lehető legkorábbi időpontban), a kivitelezésé és később a felülvizsgálat, a monitoring és értékelés során is megtörténik.
- **A hazai szemléletformálásra és globális nevelésre szánt források többszörösére kell, hogy nőjenek** a NEFE kiadásokon belül, mivel ez nemcsak a globális problémák és összefüggések megértését és Magyarország globális szerepvállalásának társadalmi támogatottságát erősítheti, de az egyéni felelősségvállalás lehetőségeit és hosszú távon a bevonható források körét is szélesítheti.